

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 15 Σεπτεμβρίου 2025

Βαλτογιάννης Διονύσιος
d.valtogiannis@parliament.gr

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: κ. Υπουργό Εξωτερικών

Θέμα: « Κίνδυνος κύρωσης του Τουρκο–Λιβυκού Μνημονίου από τη Βουλή της Τόμπρουκ και ενδεχόμενη αναγνώριση από τον στρατάρχη Χαφτάρ – Άμεσες ελληνικές ενέργειες αποτροπής »

Στις 27.11.2019 υπεγράφη στην Κωνσταντινούπολη το Μνημόνιο Κατανόησης Τουρκίας–Λιβύης για την οριοθέτηση θαλασσιών ζωνών, το οποίο έχει κατατεθεί στον ΟΗΕ και είναι δημόσια διαθέσιμο (UN DOALOS – επίσημο pdf). Το μνημόνιο αυτό παραγνωρίζει θεμελιώδεις αρχές του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας, αγνοεί πλήρως τα κυριαρχικά δικαιώματα των ελληνικών νησιών στην Ανατολική Μεσόγειο και συνιστά εργαλείο αναθεωρητικής πολιτικής της Τουρκίας.

Ενώ το ανατολικό στρατόπεδο της Λιβύης (Βουλή Αντιπροσώπων της Τόμπρουκ και ο στρατάρχης Χαφτάρ) είχε απορρίψει επί σειρά ετών το εν λόγω μνημόνιο, πρόσφατα δημοσιεύματα έφεραν στο φως διεργασίες για ενδεχόμενη επανεξέταση και πιθανή κύρωσή του. Ειδικότερα, η εφημερίδα Καθημερινή μετέδωσε ότι η Βουλή της Τόμπρουκ εξετάζει την κύρωση του μνημονίου, ενώ η διεθνής δεξαμενή σκέψης ISPI ανέφερε ότι συγκροτήθηκε επιτροπή που μελετά την προοπτική αυτής της κίνησης.

Παράλληλα, τουρκικά και διεθνή μέσα ενημέρωσης (Turkish Minute & Daily Sabah) μετέδωσαν ότι η Άγκυρα εντείνει τις επαφές της με την ανατολική Λιβύη, ενώ φέρεται να σχεδιάζεται και επίσκεψη του στρατάρχη Χαφτάρ στην Τουρκία. Σύμφωνα με δημοσίευμα του Middle East Eye, η Ελλάδα έχει ήδη απευθυνθεί στην Αίγυπτο, ζητώντας την παρέμβασή της ώστε να αποτραπεί μία τέτοια εξέλιξη.

Από την άλλη πλευρά, υπήρξαν και πληροφορίες που υποστηρίζουν ότι η Βεγγάζη δεν προτίθεται να κυρώσει το μνημόνιο, ενώ και η ελληνική κυβέρνηση έχει σπεύσει να διαψεύσει σενάρια περί άμεσης κύρωσης.

Είναι προφανές ότι η κατάσταση παραμένει ασταθής και ρευστή. Η τυχόν κύρωση του μνημονίου από τη Βουλή της Τόμπρουκ ή η αναγνώρισή του από τον στρατάρχη Χαφτάρ θα αποτελούσε σοβαρή αρνητική εξέλιξη για την Ελλάδα, καθώς θα ενίσχυε θεσμικά και πολιτικά τη θέση της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο, θα δημιουργούσε νέα τετελεσμένα στις θαλάσσιες ζώνες και θα έθετε σε κίνδυνο τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα τόσο στον ενεργειακό όσο και στον γεωπολιτικό τομέα.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Ποιες συγκεκριμένες ενέργειες έχει αναλάβει το Υπουργείο Εξωτερικών, σε διμερές και πολυμερές επίπεδο, για να αποτρέψει ενδεχόμενη κύρωση ή αναγνώριση του Τουρκο–Λιβυκού Μνημονίου από τη Βουλή της Τόμπρουκ ή τον στρατάρχη Χαφτάρ;
2. Υφίσταται επίσημη ενημέρωση ή δέσμευση από την πλευρά Χαφτάρ ή της Βουλής της Τόμπρουκ ότι δεν θα προχωρήσουν σε κύρωση; Αν ναι, τότε και με ποιον τρόπο παρεσχέθη αυτή;

3. Ποιος είναι ο βαθμός διπλωματικού συντονισμού της Ελλάδας με την Αίγυπτο και άλλους στρατηγικούς εταίρους (ΕΕ, ΗΑΕ κ.ά.) ώστε να αποτραπεί τυχόν κύρωση του μνημονίου;
4. Σε περίπτωση που, παρά τις προσπάθειες, υπάρξει κύρωση ή αναγνώριση, ποιο είναι το σχέδιο αντίδρασης της ελληνικής κυβέρνησης σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο;

Ο ερωτών Βουλευτής

*Διονύσιος Βαλτογιάννης
Ανεξάρτητος Βουλευτής
Ν.Αιτωλοακαρνανίας*